



# **Sterk Westland**

## **Vitaal ondernemerschap**



Maart 2022

## Voorwoord

Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen die in maart zijn gehouden, heeft MKB Westland een manifest met de titel 'Vitaal ondernemen in Westland' geschreven. Deze visie is geschreven na consultatie van de BIZ-besturen en meerdere kringgesprekken met leden.

Nu staan we aan de vooravond van het formeren van een nieuw College van B&W. De input die we destijds hebben gegeven aan de politieke partijen voor de partijprogramma's is onverminderd van toepassing. De inhoud ervan is nog altijd actueel, het zij dat bedrijven die nu nog herstellen van de gevolgen van corona, nu mogelijk worden beïnvloed door de oorlog in Oekraïne.

Voortzetting van Westland Agenda III is belangrijk voor Westland, daarnaast is nu niet het juiste moment om belastingen voor ondernemers te verhogen. Het vergunningstraject moet in deze tijden nog soepeler kunnen lopen, de processen moeten continu worden getoetst.

Verder blijft ook communicatie een blijvend punt van aandacht; betrokken ondernemers informeren bij relevante wijzigingen is voor hen van levensbelang.

Hopelijk zal de inhoud van dit manifest landen in het coalitieakkoord dat dit voorjaar zal worden geschreven. Visievorming heeft veel tijd en geld gekost, maar er is in sommige kernen nog te weinig gebeurd.

Wij hopen dat dit manifest voor u mede een bron kan zijn voor het verder op orde brengen van vitaal ondernemen in Westland.

Met vriendelijke groet,

Bestuur MKB Westland

21 maart 2022

## Inhoud

Voorwoord.....	- 2 -
<b>Vitaal ondernemen in Westland</b>	
1. Consistent economisch beleid .....	- 3 -
2. Betrokkenheid bij gemeentelijk beleid .....	- 3 -
3. Communicatie gemeente met bedrijfsleven .....	- 3 -
4. Ambitie op het gebied van MKB-vriendelijkheid .....	- 4 -
5. Goede infrastructuur .....	- 4 -
6. Veiligheid .....	- 4 -
7. Inkoop- en aanbestedingsbeleid .....	- 5 -
8. Revitaliseren ondernemend Westland na huidige crisis .....	- 5 -
9. Toerisme.....	- 6 -
10. Promotie Tuinbouw .....	- 6 -
<b>Vitale kernen</b> .....	- 8 -
1. Vergroenen van de kernen .....	- 8 -
2. Kernwinkelgebieden .....	- 8 -
3. Bereikbaar Westland.....	- 9 -
3.1 Parkeerbeleid .....	- 9 -
3.2 Routing, bebording en straatwerk.....	- 10 -
3.3 Fietsen en openbaar vervoer.....	- 11 -
4. Schoon, heel en veilig.....	- 12 -
5. Communicatie.....	- 12 -
6. BIZ-beleid .....	- 13 -
7. Investeringsfonds (uitbesteden taken) .....	- 13 -

### 1. Consistent economisch beleid

MKB Westland zet zich in voor een gezonde, Westlandse economie. Hier hoort een overheid bij die betrouwbaar is en een consistente koers vaart. Zo heeft MKB Westland zich in het verleden hard gemaakt voor het matigen van de OZB-stijging voor bedrijven. Gemeente Westland moet in het geval van tekorten op de begroting primair kijken naar de eigen uitgaven en niet direct naar het verhogen van inkomsten via belastingen. Een stapeling van verhoogde belastingen is onredelijk en ondraaglijk voor (een deel van) het bedrijfsleven. Ook het maken van heldere keuzes is van belang voor de economie. Zo wordt het toerisme al jarenlang als te ontwikkelen sector gezien, maar wordt er niet daadwerkelijk actie op ondernomen.

Onze adviezen:

- Wees de komende jarige voorzichtig als het gaat om het verhogen (en toevoegen) van belastingen voor ondernemers die herstellende zijn van de impact door corona.
- Creëer als lokale overheid een heldere visie met betrekking tot het herstelplan voor de komende jaren.
- Draag zorg voor het soepel doorlopen van het vergunningentraject en geef uitleg over de te nemen stappen aan de ondernemer.
- Participeer als gemeentelijke overheid in een platform met diverse belangenorganisaties om een consistent arbeidsmarktbeleid te kunnen ontwikkelen. Grote tekorten in bepaalde branches (glastuinbouw, horeca, logistiek, techniek en transport) kunnen op den duur de economische positie van Westland negatief doen wijzigen.

### 2. Betrokkenheid bij gemeentelijk beleid

De afgelopen jaren is er op vele dossiers samengewerkt met Gemeente Westland als het gaat om ruimtelijke of economische ontwikkelingen. Dit werkt erg prettig; via MKB Westland is het bedrijfsleven betrokken en de gemeente zit om tafel met belanghebbenden die met één mond spreken. Betrokken blijven worden in een vroege fase van de planvorming is voor MKB Westland van groot belang. Ook het verminderen van de regeldruk blijft de aandacht vragen.

Onze adviezen:

- Blijf in gesprek gaan met ondernemers en inwoners bij impactvolle projecten.
- Waak voor visies die verwachtingen wekken bij BIZ'en, ondernemers en inwoners die niet waargemaakt kunnen worden.
- Benoem belangrijke stakeholders als aanspreekpunt en waak voor het 'rennen' voor een mening van één persoon.
- Zorg voor ambtelijke ondersteuning met een breed netwerk in de Westlandse samenleving en/of relevante branches.

### 3. Communicatie gemeente met bedrijfsleven

Met regelmaat vindt communicatie plaats door de gemeente met ondernemers of belanghebbenden over bijvoorbeeld werkzaamheden. Het komt vaak voor dat deze informatie hiaten bevat, te laat bij de geadresseerden komt of zelfs helemaal achterwege blijft. Wel zien wij de afgelopen periode een verbetering in deze communicatie. Een heldere communicatie is voor zowel bedrijfsleven als gemeente van onschatbare waarde.

Onze adviezen:

- Probeer de kwaliteit van communicatie hoog te houden en communiceer tijdig.
- Blijf optimaal gebruikmaken van alle online kanalen en moderne media, zo worden ook jongeren goed bereikt.
- Communiceer via belangenorganisaties en BIZ'en wanneer het overkoepelende zaken betreft. Zorg er ook voor dat de belangenorganisaties vooraf geïnformeerd worden. Communiceer direct met belanghebbenden als alleen een klein belang in het geding is.
- Maak als gemeente gebruik van persmomenten van het college, maar zorg voor tijdige voorlichting van belanghebbenden.

#### 4. Ambitie op het gebied van MKB-vriendelijkheid

Tweejaarlijks wordt door MKB Nederland een onderzoek gedaan onder leden naar de MKB-vriendelijkheid van de gemeente waar zij zich bevinden. In deze ranglijst eindigde Gemeente Westland in 2016 nog op de 66e plaats. In 2018 (het meest recente onderzoek) op de 82e plaats. Vooral de communicatie laat te wensen over; Westland eindigt hierbij op de 31e plek in de provincie Zuid-Holland. Wat MKB Westland betreft mag de ambitie van Gemeente Westland qua MKB-vriendelijkheid hoger liggen. Wij gaan graag richting de landelijke top tien en laten dan de grijze middenmoot (en plaats 82) achter ons.

Onze adviezen:

- Draag zorg voor goede bereikbaarheid van de gemeente.
- Draag zorg voor regelmatig overleg met stakeholders.
- Draag zorg voor een heldere positionering van het bedrijvenloket.
- Draag zorg voor een minimale regeldruk.
- Draag zorg voor toetsing van nieuw gemeentelijk beleid door ondernemers.
- Draag zorg voor acceptabele ondernemerslasten.
- Draag zorg voor een voldoende voorzieningenniveau.

#### 5. Goede infrastructuur

Westland moet goed bereikbaar zijn, maar tevens moet er sprake zijn van een goede doorstroming. Werkzaamheden moeten niet langer duren dan noodzakelijk. Het parkeren moet in de hele gemeente grotendeels gratis zijn en overlast door foutparkeren of ontbreken van een parkeerschijf moet worden gehandhaafd. Tenslotte vragen ook de bebording en de routing om aandacht; bebording is niet altijd juist en ontbreekt soms.

Het aantal logistieke bewegingen in Westland stijgt, het aantal inwoners stijgt en ook het aantal vierkante meters op bedrijfsterreinen stijgt. Dit alles heeft een grote impact op de bereikbaarheid van Westland.

Bekijk het infrastructurele netwerk van Westland; is positionering van bedrijventerreinen en woonwijken optimaal ten opzichte van de bereikbaarheid van deze locaties.

Onze adviezen:

- Zorg dat werkzaamheden geclusterd worden, bij het aanpassen van het riool kan ook straatwerk worden vervangen of andere kabels.
- Behoud gratis parkeren in de diverse kernen.
- Handhaaf op parkeren in de blauwe zones.

#### 6. Veiligheid

Belangrijk punt blijft voor ons de veilige omgeving voor ondernemers, werknemers en klanten. Hierbij is de inzet van blauw op straat (BOA's en politie) een belangrijk punt. Een economisch sterk Westland is gebaat bij een slagvaardig en continu veilig Westland. Hiervoor is een goede samenwerking tussen overheidspartijen en particuliere beveiligingsbedrijven van belang. Dit mede omdat wij zien dat ook zij een grotere rol gaan spelen in de veiligheid voor Westlandse ondernemers.

Onze adviezen:

- Wij pleiten voor een goede informatiestroom tussen overheid en particuliere beveiligingsbedrijven.
- Verschaf helderheid over de huidige wet- en regelgeving alsmede toepassing van richtlijnen voor gebruik van camerasystemen, tevens in relatie tot privacy.
- We zien graag meer inzet van blauw op straat; BOA's en politie.
- Zorg voor praktisch toepasbare regelgeving voor evenementen.
- Zorg voor goede begeleiding en heldere/tijdige communicatie vanuit de gemeente richting organisatoren van evenementen.
- Sta open voor anonieme meldingen, bescherm mensen die meldingen doen over bijvoorbeeld ondermijningszaken.

## 7. Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Gemeente Westland is een blijvend punt van aandacht voor MKB Westland. Gemeentelijke opdrachten zouden idealiter aan diverse bedrijven moeten worden gegund. Gemeente Westland kent een databank waarin bedrijven staan die potentiële zakenpartners kunnen worden van de gemeente. MKB Westland vraagt met regelmaat aandacht voor bekendmaking van het bestaan van deze databank aan (nieuwe) ondernemingen. Ook benadrukt MKB Westland het belang van het gunnen van opdrachten aan Westlandse bedrijven, voor zover het beleid hierin mogelijkheden ziet. MKB Westland wil graag transparante monitoring van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het is belangrijk dat inzichtelijk is wie bepaalt wat er wordt besteed en welke partijen dit betreft.

Onze adviezen:

- Houd gemeentelijke bestedingen (van koekje bij de koffie tot het laten bouwen van buurthuizen) lokaal, voor zover dit juridisch mogelijk is.
- Stem met omliggende gemeenten af dat Westland wordt opgenomen in hun database (dit is vice versa wel reeds geregeld). Dit is een taak voor Gemeente Westland en niet voor een belangenorganisatie die niet buiten de gemeentegrenzen actief is. Dit is een aandachtspunt waar snel geschakeld kan worden met de omliggende gemeenten, het blijft nu echter al langere tijd (ca. 1,5 jaar) op de plank liggen.
- Knip aanbestedingen waar mogelijk op. Met andere woorden dat de aanbestedingen behapbaar zijn.
- Neem in de voorwaarden bij subsidies en dienstverleningsovereenkomsten op dat deze partijen het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente volgen.
- Zorg ervoor dat bedrijven zich laten inschrijven in de databank en weten wat de werkwijze is. Het breder bekendmaken kan gebeuren via advertenties en/of social media.
- Pak de ambassadeursfunctie voor MVO Westland en Patijnenburg beter op; bij het uitbesteden van werk is er een grote rol voor deze organisatie. Maak als Gemeente Westland meerjarige afspraken (inhoudelijk en financieel) met Patijnenburg, dit zorgt voor continue borging.

## 8. Revitaliseren ondernemend Westland na huidige crisis

Ook Westlandse ondernemers zijn geraakt door de economische gevolgen tijdens de coronapandemie. De daadwerkelijke impact hiervan volgt pas in de volgende collegeperiode. Faillissementen worden nog uitgesteld zolang staatssteun aanwezig is. Wij maken ons zorgen over diverse ondernemers in Westland. Wij zien een belangrijke rol voor Gemeente Westland om ondernemers te ondersteunen. Bijvoorbeeld door juiste inzet van het onder 1.7 genoemde; besteed voor zover mogelijk het geld lokaal.

Daarnaast is communicatie met ondernemers met hulpvragen van groot belang, het uitblijven van terugkoppeling of slechte bereikbaarheid bemoeilijkt de hulpvraag van ondernemers.

Onze adviezen:

- Houd gemeentelijke bestedingen zeker in deze moeilijke tijd lokaal.
- Draag zorg voor heldere communicatie over lokale regelingen.
- Draag zorg voor tijdige communicatie/terugkoppeling richting ondernemers.
- Investeer in de Westlandse economie en haal de gemeente uit de crisis en haal waar mogelijk projecten naar voren.
- Naast landelijke steunpakketten is het coronafonds in het leven geroepen, zet dit door zo lang de landelijke steun geldt of bij voorkeur langer.
- Geef ondernemers ruim de tijd om schulden in te lopen en zorg voor coulante betalingsregelingen.

## 9. Toerisme

Investerings in groen, cultuur, toerisme en recreatie zijn nodig voor een onderscheidende positie van Westland.

Het bevorderen en faciliteren van de samenwerking tussen ondernemers en uitbreiding van de vaar- en strandrecreatie zijn voorbeelden van activiteiten die de kwaliteit en het imago van toerisme en recreatie in Westland moeten verbeteren. Wij willen u vragen een bijdrage te leveren aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor onze huidige en (potentiële) nieuwe bedrijven door belemmeringen in de gemeentelijke dienstverlening weg te nemen.

Daarnaast zien wij kansen voor de diverse centra vanuit toerisme aan de Westlandse en Hoekse kust. Een toerist heeft naast een budget voor logies vaak eenzelfde budget voor uitgaven tijdens vakantie. Een budget dat zij veelal in de directe omgeving zullen spenderen. Wij zien graag uitbreiding van de verblijfsmogelijkheden in Westland en ondersteunen extra mogelijkheden hiervan op/nabij het strand in Westland. Door uitbreiding van de verblijfsmogelijkheden ontstaat er een grotere naamsbekendheid onder toeristen en grote spin-off voor de regio. Aanvullend hierop verwijzen wij u naar onze tekst bij het kopje 'bebording' om de toerist de weg te wijzen naar al het moois dat Westland te bieden heeft. Denk hierbij aan het hofje rond de kerk in Naaldwijk en andere bijzondere locaties in Westland.

Onze adviezen:

- Sta open voor uitbreiding verblijfsmogelijkheden in Westland en strandrecreatie.
- Geef uitvoering aan de toegezegde aanleg van de hellingbaan in Monster.
- Sta open voor definitieve verruiming van de terrassen.
- Gebruik de opbrengsten uit toeristenbelasting om de toeristische sector te versterken.
- Extra bebording naar centra en toeristische locaties (zie hoofdstuk 'bebording').
- Uitbreiding aantal fietsknooppunten in en rond Westland (door de centra).
- Zichtbaarheid toeristisch Westland op nationaal en internationaal niveau versterken en samenwerken met de partijen die Westland promoten.

## 10. Promotie Tuinbouw

Steeds meer zakenmensen willen een bezoek brengen aan de kassen en ook tijdens Kom in de Kas blijkt jaarlijks de aantrekkende werking van de tuinbouw. Na een bezoek aan de kas zijn mensen verbaasd over wat wij als Nederland kunnen en hoe dit gehele (productie)proces in zijn werk gaat. Los hiervan heeft Westland verbonden bedrijvigheid met een niet te evenaren innovatieniveau. Niet alleen toeristisch, maar ook als voedingsbodem van de Wereld mogen wij ons als Westland beter positioneren. Met de opening van het WHC is er een eerste stap gezet, maar om dit te bereiken dienen er nog diverse stappen gezet te worden.

Onze adviezen:

- Als Greenportgemeente mag Gemeente Westland een groener gezicht krijgen; niet alleen in de kernen, maar zeker ook bij de diverse entrees als je de gemeente inrijdt. Zo kunnen we ons visitekaartje afgeven aan mensen die onze gemeente inrijden. –

- Laat meer bloeiend (of zelfs eetbaar) product terugkomen in de centra en op prominente locaties als een WHC, Westlandroute en bij de Snelbinder.
- Ga actief in gesprek met het bedrijfsleven zodat ook zij een rol kunnen pakken in de positionering van Westland.



### 1. Vergroenen van de kernen

Wij willen u vragen om de ingeslagen weg voor het vergroenen van de centra te continueren. In het eerste kwartaal van 2021 zal er onder leiding van Wethouder Snijders een groenplan voor de Westlandse centra worden opgesteld. Voor de uitvoer van dit plan zijn nog geen financiële middelen beschikbaar gesteld. Wat ons betreft is dit van groot belang voor de vitale en groene kernen.

Als Westland hebben wij een aantal ambassadeurs die de 'hoofdstad van de tuinbouw' goed over het voetlicht brengen. Als Gemeente Westland kunnen we daar nog een slag in maken.

Naast het vergroenen van de centra zien wij ook graag de diverse rotondes die de ingang van het Westland vormen meegenomen worden in deze vergroeningsslag. Zo kunnen rotondes geadopteerd worden door bedrijven, maar nog lang niet alle rotondes zijn zo mooi verzorgd.

Onze adviezen:

- Draag zorg voor de uitvoer en voortgang van de vergroening van de Westlandse centra in 2021/2022.
- Zorg voor voldoende middelen om ook het onderhoud van dit groen uit te voeren.
- Zorg dat bij gunning van rotondes aan externe partijen hier afspraken worden gemaakt over de hoeveelheid en kwaliteit van het groen.
- De identiteit van Westland dient terug te komen in het groen in en rond de centra, zo ontstaat een kruisbestuiving tussen de glastuinbouwsector en het overige bedrijfsleven.

### 2. Kernwinkelgebieden

Het Westland staat bekend als hét glastuinbouwgebied van Nederland. Deze sector krijgt terecht veel aandacht van de lokale en hogere overheden. Ook de retailsector van de gemeente Westland is, met 950 bedrijven in detailhandel, horeca en publieksgerichte dienstverlening, een belangrijke economische factor. Doordat consumentenvoorkeuren wijzigen is de winkelmarkt in een versnelde transitiefase gekomen. Daarom willen wij u vragen samen met ons de Westlandse retailsector te versterken en tot bloei te laten komen. Wij denken graag verder met u mee over de in dit document genoemde punten en horen graag hoe en op welke wijze u onze acties zult meenemen in uw ambtstermijn.

Leegstand, digitalisering en veranderingen in sectoren als retail, cultuur en horeca vereisen een creatieve aanpak om kernen aantrekkelijk te houden en voorzieningen op peil te houden. Voor het ontwikkelen van nieuwe functies, aanpassing van bestaand vastgoed en het aanjagen van ondernemerschap is creativiteit nodig.

Corona heeft bovenstaande processen helaas doen versnellen waardoor wij verwachten dat er in snellere en toenemende mate leegstand zal ontstaan en weinig financiële armslag bij

ondernemers zelf om actie te ondernemen. Juist daarom dient er snel geacteerd te worden en dienen mogelijkheden als een verhuisregeling aangeboden te worden.

Wij zien ook kansen voor gedeelde verantwoordelijkheid. Denk hierbij aan het beschikbaar stellen van budgetten voor de BIZ om zelf het gebied te beheren. Zo is een BIZ altijd goed op de hoogte van piekmomenten in afval en weten zij wanneer extra of juist minder geveegd kan worden. Graag gaan in gesprek om te kijken op welke vlakken deze verantwoordelijkheid gezamenlijk opgepakt kan worden.

Onze adviezen:

- Implementeer de detailhandelsvisie en (de nog vast te stellen) horecavisie gemeentebreed. Zorg voor gedragenheid binnen de gehele organisatie en daarbuiten.
- Organiseer minimaal jaarlijks de gouden/zilveren driehoeksoverleggen per kern om vinger aan de pols te houden.
- Bij verzoeken van ondernemers voor een nieuw te starten winkel buiten het kernwinkelgebied in een bepaalde kern, willen wij de gemeente vragen contact op te nemen met MKB Westland. Via MKB Westland zal er overleg met het betreffende BIZ-bestuur plaatsvinden om te kijken of wij deze ondernemer kunnen begeleiden naar het genoemde kernwinkelgebied. Op deze manier werken wij samen aan levendige centra.
- Om ondernemers te helpen verhuizen, wordt hard gewerkt aan een verhuisregeling waarmee winkeliers van buiten een kernwinkelgebied geholpen worden naar het kernwinkelgebied. MKB Westland denkt graag met Gemeente Westland mee in de praktische uitvoering hiervan.
- Zorg voor goede samenwerking tussen diverse afdelingen, we lopen regelmatig tegen opgeknipte verantwoordelijkheid en een groot aantal wisselingen binnen de gemeentelijke organisatie aan.
- Bestemmingsplannen dienen geactualiseerd te worden in lijn met het detailhandelsbeleid.
- Westlandbreed is een groot tekort aan starterswoningen en ouderenwoningen. Graag zien wij vanuit de gemeente afname van regeldruk om bouwprojecten te bevorderen en leegstand tegen te gaan door bestemmingsplannen te wijzigen.
- In aanvulling op bovenstaand punt adviseren wij u in gesprek te gaan met de BIZ in Honselersdijk over hun plannen voor uitbreiding van het aantal starters- en ouderenwoningen en de aangeboden plannen aan de gemeente.
- Om ondernemers de geleden schade in 2020/2021 te helpen compenseren willen wij u vragen ruimhartig te zijn bij verzoeken vanuit ondernemers. Denk hierbij aan het verruimen van terrassen.
- Stimulering verhuizing van door gemeente gesubsidieerde instanties als een bibliotheek naar leegstaande locaties in of aan de rand van kernwinkelgebieden.
- Bekijk bij welke gemeentelijke taken de BIZ kan ondersteunen in de uitvoering en stel hiervoor gemeentelijk budget beschikbaar.

### 3. Bereikbaar Westland

#### 3.1 Parkeerbeleid

Uit diverse onderzoeken blijkt dat betaald parkeren van negatieve invloed is op het centrumbezoek. Wij zijn blij met de gratis parkeermogelijkheden in Westland en willen u vragen dit ook de komende periode te handhaven. Daarnaast kampen diverse Westlandse winkelkernen met parkeerproblematiek. Wij willen u vragen hier oog voor te hebben en te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot het uitbreiden van parkeergelegenheden in onder meer Wateringen, Naaldwijk en Monster. Wij willen u ook vragen in dit onderzoek extra aandacht te hebben voor uitbreiding en handhaving van blauwe zones. Wij zien namelijk veel langparkeerders die niet thuishoren in het

winkelgebied. Handhaving in algemene zin zal ook gewaardeerd worden door de winkeliers. Hierover dient wel vooraf communicatie met de BIZ/winkeliersverenigingen plaats te vinden om ongewenste situaties te voorkomen.

Onze adviezen:

- Per direct, handhaving blauwe zones Westlandbreed en communicatie hierover met winkeliersverenigingen/BIZ en communicatie in media. Hiervoor zijn mogelijk meer BOA's gewenst, echter zij kunnen zichzelf 'terugverdienen'.
- Bij het verstrekken van vergunningen voor grote vuilcontainers, hiervoor niet de invalide parkeerplaatsen aanwijzen.
- Bekijk het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's per kernwinkelgebied.
- Bekijk het aantal invalideparkeerplaatsen per kernwinkelgebied en in het kustgebied.

Hieronder geven wij een aanpassing in de blauwe zones per kern aan waar die behoefte leeft.

### **Blaue Zones:**

#### **Honselersdijk:**

- Huidige blauwe zones behouden en uitbreiding op het Moddermanplein met 7 stuks, blauwe zone vanaf begin Endeldijk naar Moddermanplein. Daarnaast uitbreiding blauwe zone aan de Van der Goesstraat met 2 plekken ter hoogte van de fietsenwinkel. En uitbreiding begin Dijkstraat, hier zijn nu 3 plaatsen, graag uitbreiden tot 4 plaatsen.

#### **Naaldwijk**

- Blauwe zones van 8.00 uur tot 18.00 uur in stand houden.
- Op de Rembrandstraat shop&go parkeerplaatsen toevoegen om kort parkeren voor boodschappen te bevorderen.
- Bij nieuwe ontwikkelingen op de huidige (straks oude) Jumbo locatie parkeerplaatsen zoals deze nu zijn behouden.
- De geplaatste Biesieklette in Central Park te verplaatsen naar het Van Tijnplein.

#### **Wateringen**

- Alle zones gelijk op een parkeerduur van 1,5 uur, gedurende openingstijden van de winkels.
- Toevoeging blauwe zone op het parkeerterrein achter de huidige Jumbo, op het Tolland tegenover Wijtman.

#### **Monster**

- Wij vragen u te onderzoeken wat de mogelijkheden voor een shop&go gebied voor de Zeestraat zijn.
- De BIZ is geen voorstander van vergunningsparkeren in het centrum.
- Rekening houden met het vergroenen van het centrum bij het toevoegen van parkeerplaatsen.
- Een deel van het Kerkpad grenzend aan de Herenstraat toe te voegen als blauwe zone.

### 3.2 Routing, bebording en straatwerk

Naast de problematiek omtrent parkeren willen wij u ook vragen oog te hebben voor de routing en bebording in en rond de centra. Graag zien wij rond alle centra extra (elektrische) bebording voor parkeerroutes en aanvullende bewegwijzering naar centra en toeristische locaties in het Westland, zodat het potentiële publiek deze locaties weet te vinden. Belangrijk zijn hierbij de toegangswegen naar het Westland, maar ook de wegen vanaf de stranden in

Westland. Hier liggen kansen om dagjesmensen te wijzen op de mogelijkheden in alle centra. Zo verlaten zij niet direct Westland, maar zal hun verblijf verlengd worden met een bezoek aan het centrum waar ze gebruik maken van de horeca en het winkelaanbod. Deze bewegwijzering is ook nodig vanaf de parkeerlocaties in Westland naar de centra en toeristische locaties, zodat voor bezoekers van buitenaf duidelijk is waar het centrum ligt.

We begrijpen dat volgens het huidige reclamebeleid het niet mogelijk is om led schermen te plaatsen op de toegangswegen van Westland. Graag zien wij dan ook alternatieve mogelijkheden waarbij teksten kunnen wisselen. Deze borden kunnen worden ingezet voor evenementen, belangrijke communicatie vanuit de gemeente en andere informatieve boodschappen aan bezoekers van Westland, bijvoorbeeld van de Reddingsbrigade, Varend Corso of Waterpop.

Wij willen u vragen oog te hebben voor de ingeplande of benodigde herbestrating in de centra. Er zijn diverse centra waar het straatwerk aan vervanging toe is, dit is goed te combineren met het in lijn maken van het straatmeubilair.

Onze adviezen:

- Verdere uitwerking van het met BIZ Wateringen besproken verkeersplan & centrumplan voor dit centrum.
- Wij willen u vragen extra bebording te plaatsen die niet alleen wijzen naar de naam van het centrum maar expliciet naar het centrum te verwijzen, zodat voor bezoekers van buiten Westland duidelijk is waar zij het centrum kunnen vinden.
- Aanvullend hierop willen wij u ook vragen om extra bewegwijzering te plaatsen naar toeristische locaties in Westland.
- In Wateringen, Naaldwijk en 's-Gravenzande zien wij graag digitale bebording naar parkeerlocaties, waarbij het beschikbare aantal plaatsen inzichtelijk is, dit voorkomt onnodige verkeersstromen.
- Om evenementen breed te communiceren willen wij u vragen digitale informatie schermen bij de hoofdingangen van Westland hiervoor in te zetten.
- Zorg voor een herbestratingsplanning en stem deze met de betreffende BIZ af.
- Zorg voor uniformering van het straatmeubilair en prullenbakken.

### 3.3 Fietsen en openbaar vervoer

Door het stimuleren van het gebruik van de fiets/ e-bike kunnen verkeers- en parkeerproblemen worden aangepakt. Om het gebruik van de fiets te stimuleren dienen er voldoende stallingsmogelijkheden te zijn, ook voor elektrische fietsen. De locaties van de fietsenstallingen dienen op centrale plaatsen te zijn om zo het winkelbezoek te ondersteunen.

Daarnaast willen wij u opnieuw vragen om aandacht te hebben voor de bereikbaarheid van Westland zonder auto.

Onze adviezen:

- Schouw in alle kernen van Westland om de centra fietsvriendelijk te maken.
- Bekijk optimalisatie van de geplaatste fietsnietjes.
- Mogelijkheden onderzoeken tot parkeren van fietsen dichtbij het winkelgebied.
- Mogelijkheden onderzoeken tot het elektrisch opladen van fietsen in de centra.
- Onderzoek naar toekomstige alternatieven voor de bereikbaarheid met openbaar vervoer naar, uit en in Westland.
- Wij willen u vragen zich hard te maken de bereikbaarheid van alle kernen van Westland met het openbaar vervoer.

#### 4. Schoon, heel en veilig

Winkelkernen die schoon, heel en veilig zijn, zijn aantrekkelijke winkelgebieden voor bezoekers. Wij willen u vragen om in de komende ambtsperiode de diverse winkelkernen te ondersteunen op dit gebied. Natuurlijk willen de diverse BIZ'en hier zelf ook aan bijdragen, maar bijvoorbeeld het aanschaffen van een machine om kauwgom te verwijderen is een te kostbare aangelegenheid voor de BIZ welke door aanschaf van de gemeente voor centra, schoolpleinen, parkeerplaatsen, bij sporthallen etc. ingezet kan worden.

We bemerken in diverse kernen verschillend beleid tot het vegen. Graag zien we in alle kernen structurele ondersteuning van het vegen in de centra, zodat op alle dagen van de week (ook op koopzondagen en de dagen hierna) de centra er representatief uitzien. Bij het instellen van een veegschema en een schema voor het legen van de prullenbakken kunnen de diverse kernen aanvullen wanneer zij zelf extra 'vuil' verwachten. Op dit gebied kan de samenwerking tussen gemeente en winkeliers worden versterkt.

We zien een verharding van de maatschappij en meer problemen met jongeren, wij pleiten daarom voor structurele camerabewaking in Wateringen, Naaldwijk en 's-Gravenzande. We begrijpen vanuit politie dat er steeds minder beschikbaarheid van agenten is voor Westland, wij willen u daarom vragen dit aanhangig te maken bij de korpschef en de landelijke politiek om het aantal beschikbare agenten voor Westland te verhogen.

Bij het herinrichten van kernen en het vervangen van bestaande materialen willen wij u vragen aandacht te blijven houden voor het plaatsen van voldoende prullenbakken. Op hangplekken voor jeugd is het belangrijk dat er voldoende prullenbakken binnen handbereik zijn, om zo zwerfvuil te voorkomen. Belangrijk is daarbij dat deze prullenbakken ook effectief zijn tegen het leeghalen door meeuwen en ander ongedierte.

Onze adviezen:

- Structurele camerabewaking in Naaldwijk, 's-Gravenzande en Wateringen.
- Extra inzet van blauw (en boa's) op straat, goede communicatie over lopende zaken met BIZ besturen.
- Communicatie naar BIZ/Winkeliersvereniging over het veegschema en het schema omtrent het legen van prullenbakken.
- Prullenbakken in de centra vervangen door prullenbakken die 'meeuwproof' zijn en waar nodig extra prullenbakken toevoegen.
- In overleg met de BIZ een veegschema opstellen dat past bij het gebruik van het centrum.
- Aanschaf kauwgom-verwijdermachine die ingezet kan worden voor alle centra (maar ook voor speelplaatsen en andere openbare ruimtes in Westland).
- De plannen van Gemeente Westland om plastic in te zamelen door deze in plastic zakken aan lantaarnpalen te binden, heeft niet de voorkeur van MKB Westland. De vrees bestaat dat het straatbeeld rommelig wordt en vuil op straat zal komen.
- Gemeente Westland zou beter moeten monitoren op het gebied van 'schoon-heel-veilig', er gaat veel tijd in zitten voor ondernemers om dit constant door te geven. Het inzetten van voldoende personeel zou soelaas moeten kunnen bieden.

#### 5. Communicatie

Belangrijk punt is de communicatie vanuit gemeentelijke instanties richting de diverse winkeliersverenigingen en BIZ'en. Vanuit de gemeente zijn er diverse acties om centra beter bereikbaar te maken of te verbeteren. Wij hebben de afgelopen periode zeker een verbeteringslag gezien als het gaat om deze communicatie. Wij willen de gemeente vragen om direct of via MKB Westland te communiceren met de winkeliers. Niet alleen bij werkzaamheden, maar zie de BIZ/MKB ook als consultant. Zo weet de BIZ welke panden er op korte termijn vrij komen en kan deze meedenken bij zoekende, nieuwe ondernemers. Zo is een BIZ op de hoogte van de branchering in het centrum en komende ontwikkelingen.

Door het nog niet voldoende benutten van de kennis van MKB/BIZ zien wij soms onnodig problemen ontstaan in centrum.

Onze adviezen:

- Tijdige communicatie bij impact voor winkeliers/horeca.
- Vooraf meenemen van winkeliers/horeca bij plannen die van impact zijn op hun bedrijfsvoering.
- Consulteer BIZ/MKB bij vraagstukken.
- MKB Westland is bereid om een verbindende rol te spelen zodat de gemeente maar één partij hoeft te informeren. Na dit eerste contactmoment kan MKB Westland de juiste partijen aan elkaar verbinden.

## 6. BIZ-beleid

Het vaststellen van een BIZ-protocol n.a.v. een evaluatie van de BIZ-verkiezing zien wij als grote toegevoegde waarde voor het toekomstige proces.

Wij verzoeken u voor de winkelgebieden toe te zien op het opnemen van een hoofdstuk met betrekking tot de jaarlijkse inzichtelijkheid van de gelden (de te ontvangen/ de reeds uitgekeerde en de oninbare bedragen). Zo weet de BIZ in kwestie welke bedragen zij kunnen verwachten en de begroting hier, indien nodig, op aangepast kan worden. Op dit moment is er veel onduidelijkheid over de te verwachten inkomsten en de daadwerkelijk ontvangen inkomsten door de BIZ. Daarnaast ontvangen alle BIZ'en graag jaarlijks een overzicht met adressen van de adressen die BIZ-plichtig zijn, zodat zij weten wie hun leden zijn.

Onze adviezen:

- Opstellen van een BIZ-protocol.
- In het nieuwe BIZ-protocol opnemen, het jaarlijks voor de BIZ inzichtelijk maken welke adressen BIZ-plichtig zijn.
- Duidelijkheid omtrent de geldstromen naar de BIZ (inkomsten, te verwachten inkomsten en de oninbare bedragen verstrekken).
- Als leidraad voor het op te stellen protocol de werkwijze van Amsterdam nemen. Zij hebben een ruime ervaring met BIZ-gebieden en bieden een zeer heldere werkwijze aan.

## 7. Investeringsfonds (uitbesteden taken)

Wij pleiten voor een verlenging van het investeringsfonds met een bedrag van € 1 miljoen voor de kernwinkelgebieden. Zodat in overleg met de betreffende commissie en de betreffende wethouder opnieuw invulling gegeven kan worden aan enthousiaste initiatieven uit de diverse kernen.

Onze adviezen:

- Opnieuw inzetten van het investeringsfonds ad € 1 miljoen.
- Ruimhartig omgaan met de wijze van cofinanciering.
- Bondig overzicht van de eisen waaraan een aanvraag dient te voldoen.
- Overweeg om taken in de centra uit te besteden aan de BIZ'en en een hierbij passend budget beschikbaar te stellen.

## 8. Cultuur in de centra

Graag laten we bezoekers van de centra kennismaken met de cultuur die Westland te bieden heeft. We denken hierbij aan het binnenhalen van het Westlandse product in de centra. Hierbij kunnen leegstaande panden ingezet worden als expositieruimte of kunnen stalletjes die nu langs de weg staan gezamenlijk intrek nemen in een dergelijk pand. Zo worden centra een uithangbord van onze regio en kunnen we verblijfsduur en verblijfsgenot van de bezoekers vergroten.

Wij willen hierbij uw hulp vragen om partijen te stimuleren hieraan mee te werken en bestemmingsplannen waar nodig hierop aan te passen (of tijdelijke afwijking hierop toe te staan). Om dit alles te ondersteunen en jonge ondernemers op weg te helpen willen wij u vragen om nog meer de samenwerking met MKB Westland en de BIZ'en op te zoeken. Zij hebben de kennis en het netwerk in de markt en zetten deze graag in om de centra ook cultureel te versterken.

Onze adviezen:

- Stimuleren expositie tuinbouw in winkelcentra (in leegstaande panden).
- Stimuleren kunst & cultuur in winkelcentra.
- Stimuleren vestigen van cultuur gerelateerde instanties in winkelcentra (musea/bibliotheken/vestigingen Vitis Welzijn).